

Vöyrin Ölandin tuulivoimapuiston osayleiskaavan Osallistumis- ja arviointisuunnitelman (OAS) palaute

Yhteenveto annetuista osallistumis- ja
arviointisuunnitelmavaiheen lausunnoista ja
muistutuksista sekä vastineet

Vöyrin Ölandin tuulivoimapuiston osayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelma oli 3.5.–2.6.2023 välisen ajan. Nähtävillä oloaikana annettiin 14 lausuntoa. Mielipiteitä jätettiin kaksi.

Alla on kuvakaappaukset lausunnoista sekä kaavoittajan antamat vastineet niihin. Alkuperäiset, lyhentämättömät lausunnot ovat mukana kaavaan liittyvässä päätöksenteossa.

Lausunnot

1. Pohjanmaan museo

Österbottens museum har bekantat sig med PDB:n och framför följande.

Projektområdet består huvudsakligen av jordbruks- och skogsmarker och ligger i Vörå kommun i närheten av Oravais slagfält, <https://www.kyppi.fi/to.aspx?id=112.1000008601>, som föreslås bli ett VARK-område (arkeologiskt objekt av riksintresse), https://www.museovirasto.fi/uploads/Kulttuuriymparisto/vark/VARK-2023-Pohjanmaa-kohdeluettelo-kuuleminen_fi_sve.pdf.

En miljökonsekvensbedömning görs inte (NTM-centralens beslut, Dnr EPOELY/794/2022) utan konsekvenserna bedöms i samband med planläggningen - en arkeologisk inventering kommer att göras.

Museet konstaterar att en tydlig visualisering av vindkraftverkens miljöpåverkan på kulturlandskapet är oerhört viktigt i detta projekt.

Vastine:
OAS:ssa maininta laadittavista selvityksistä, joihin sisältyvät mm. näkemäalueanalyysi ja havainnekuvat. Merkitään tiedoksi.

2. Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus

Alueidenkäyttö

Lähin valtakunnallisesti arvokas maisema-alue Kimojokilaakson viljelymaisemat, sijoittuu noin kilometrin metrin etäisyydelle suunnittelualueesta. Alueen länsipuolelle noin 3 kilometrin etäisyydelle sijoittuu Vöyrinjokilaakson kulttuurimaisema. Rakennetun kulttuuriympäristön RKY 2009 -kohteista lähin on Oravaisten taistelutanner ja Minnestodsin tie suunnittelualueen pohjoispuolella noin 850 metrin etäisyydellä. Lähin maakunnallisesti arvokas kulttuuriympäristö on Kimon ruukinalue noin 2,5 kilometrin etäisyydellä suunnittelualueen kaakkoispuolella. Hankkeen vaikutuksia tulee arvioida em. kohteisiin mm. näkemäalueanalyysin ja havainnekuvin avulla. Myös sähkönsiirron vaikutukset tulee arvioida. Näkemäalueanalyysiin ja havainnekuviin tulee kiinnittää huomiota varsinkin kuvapisteiden määrässä ja sijainneissa. Hankealueella tulee tehdä arkeologinen inventointi ja arvioida vaikutukset mahdollisiin arkeologisiin kohteisiin.

Hankkeen läheisyyteen sijoittuu useita suunnitteilla olevia tuulivoimahankkeita, jolloin yhteisvaikutusten arviointiin tulee kiinnittää erityistä huomiota niin

luonnon, kulttuuriympäristön kuin asutuksen osalta. Kunnassa olisi syytä harkita strategiaa tai kokonaisyleiskaavaa tuulivoimahankkeiden kokonaisuuden hallitsemiseksi.

Kaava-asiakirjojen suomen- ja ruotsinkielisissä versioissa on eroavaisuuksia. Suomenkielisen osallistumis- ja arviointisuunnitelman sisällysluettelo on puutteellinen ja tulee korjata. Asiakirjoissa tulee myös mainita, että Pohjanmaan maakuntakaava 2050 on vireillä ja maakuntakaavan luonnos on ollut nähtävillä 27.4–31.5.2023.

Luonnonympäristö

Alustavan kaava-alueen välittömässä läheisyydessä on tiedossa olevia esiintymiä mm. raidankeuhkojäkälastä (silmälläpidettävä laji), liito-oravasta (luontodirektiivin liite IV a mukainen lahi) sekä salassa pidettävän lajin pesäpuusta. Raidankeuhkojäkäleä on vanhojen metsien indikaattorilaji, joka on alueellisesti uhanalainen Pohjanmaan rannikolla (metsäkasvillisuusvyöhyke 2a). Vanhojen metsien säilymisen kannalta on oleellista, että voimalapaikkoja tai huoltoteitä ei sijoiteta vanhojen metsien alueille tai niiden välittömään läheisyyteen. Liito-oravasta on havaintoja alustavalta kaava-alueelta ja liito-oravaan kohdistuvat vaikutukset tulee arvioida ottaen huomioon, että laji kuuluu tiukan suojelun piiriin. Kaava-alueen eteläpuolella sijaitsee salassa pidettävän lajin pesäpuu. Pesän käyttö sekä sieltä mahdollisesti lähiympäristöihin suuntautuvat saalistuslennot tulee dokumentoida asianmukaisesti.

Hankkeen muuttolinnustoon kohdistuvissa vaikutuksissa tulee huomioida Linnustovaikutusten arviointi tuulivoimarakentamisessa – opas (Ympäristöministeriö, 2016). Oppaan mukaan Etelä-Suomessa muutonseurantaa tulee toteuttaa 30 päivää keväällä ja 30 päivää syksyllä. Ottaen huomioon, että hanke sijoittuu lähelle rannikkoa, tulee muuttolinnuston selvityksissä noudattaa oppaan mukaisia ohjeistuksia.

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus suosittelee alueelle tehtäväksi lumijälkilaskentoja, joiden perusteella voidaan arvioida vaikutuksia alueen nisäkäslajistoon. Luontoselvitykset tulee tehdä viimeisimmän LUOPAS-oppaan mukaisesti (Suomen ympäristökeskus, 2021). Lisäksi lepakkoselvityksissä tulee huomioida Suomen lepakkotieteellisen yhdistyksen päivitetty lepakkokartoitusohje, joka on julkaistu alkuvuodesta 2023 (SLTY, 2023). Luontoselvitysten uhanalaisten lajien havainnot tulee tallentaa Laji.fi-järjestelmään.

Vastine:

OAS:ssa on maininta laadittavista selvityksistä, joihin sisältyvät mm. näkemäalueanalyysi ja havainnekuvat sekä arkeologinen inventointi. Liäksi tehdään pöllöselvitys, metsäkanalintujen soidinpaikkainventointi, päiväpetolintuselvitys, pesimälinnustoselvitys ja muuttolinnustoselvitys sekä EU:n luontodirektiivin liitteen IV(a) lajiston erillisselvitykset: liito-oravainventointi, viitasammakkoselvitys ja lepakkoselvitys. Asiakirjojen käännöksiin kiinnitetään huomiota ja eroavaisuudet korjataan päivitetyn OAS:n yhteydessä. Merkitään tiedoksi.

3. Rakennus- ja ympäristölautakunta (Byggnads- och miljönämnden)

Byggnadsinspektörens beredning:

Sixten Lithén, sixteen.lithen@vora.fi, tfn 06-382 1270

Planläggningssektionen i Vörå kommun har lagt fram programmet för deltagande och bedömning för påseende och begärt ett utlåtande av byggnads- och miljönämnden.

I programmet för deltagande och bemötande nämner man att det finns två fritidsbostäder inom området 2 km från vindkraftverken. I själva verket finns det inom detta område en fritidsbostad på fastighet 946-405-6-39 och en obebyggd RA-tomt intill Storträsk's östra sida, på denna tomt finns även en för byggnadstillsynen okänd byggnad, vars användningsändamål är okänt. För detta område har uppgjorts en stranddetaljplan, stranddetaljplanen för del av Storträsk, godkänd i kommunfullmäktige 12.9.2019, § 44. Området som denna stranddetaljplan omfattar ligger i sin helhet inom området 2 km från närmaste vindkraftverk. Detta bör beaktas när planläggningen framskrider.

Byggnadsinspektörens förslag:

Sixten Lithén, sixteen.lithen@vora.fi, tfn 06-382 1270

Föreslås att beredningen ges som byggnads- och miljönämndens utlåtande till planläggningssektionen.

BMN § 47**BESLUT:**

Godkändes.

Vastine:

Rakennuksia ja kaavoja koskevat tiedot merkitään tiedoksi ja otetaan huomioon jatkosuunnittelussa.

4. Suomen riistakeskus, Rannikko-Pohjanmaa (Finlands viltcentral Kust-Österbotten)

Finlands viltcentral Kust-Österbotten tackar för möjligheten att avge åsikter gällande delgeneralplanen för Ölands vindkraftspark i Vörå. Finlands viltcentral Kust-Österbotten avger följande åsikter:

Under punkt 9 Deltagande och växelverkan (inom sådana branscher som behandlas i planeringen), bör som myndighets intressent Finlands viltcentral (Kust-Österbottens region) också listas. Också den lokala jaktvårdsföreningen (i detta fall Vörånejdens jaktvårdsförening) bör nämnas i samma punkt under samfundsdel. Berörda lokala jaktklubbar bör också höras i ärenden som dessa som påverkar viltets livsmiljöer med både direkta och indirekta konsekvenser, detta då jaktklubbarna har värdefull lokal information (såsom tex. skogshönsfåglars spelplatser etc.) som kan hjälpa till att minska negativ påverkan på i Finland förekommande viltarter på dylika vindkraftsområden.

Finlands viltcentral konstaterar i övrigt att programmet för deltagande och bedömning är uppgjort huvudsakligt och tillräckligt i den omfattning som ärendet förutsätter.

I programmet framgår att nödvändiga naturutredningar görs över projektets konsekvenser också för skogshönsfåglarnas del och att den viltarten beaktas vid uppgörande av planläggningen.

Finlands viltcentral har inte anledning att uppskatta situationen på annat vis än de som uppgjort program för deltagande och bedömning.

Vastine:

Osallisten joukkoon lisätään Suomen riistakeskus (Rannikko- Pohjanmaan alue) sekä paikalliset metsästysseurat. OAS:ssa on mainittu laadittavat lintuselitykset, joihin kuuluu myös metsäkanalintuja koskeva selvitys.

5. Pohjanmaan liitto

Bakgrund	<p>Vörå kommun har bitt om Österbottens förbunds utlåtande om programmet för deltagande och bedömning för Ölands vindkraftsprojekt. Företaget Ölands vind Ab planerar ett vindkraftsprojekt som omfattar 6 vindkraftverk i Vörå. Projektområdet ligger cirka 2 kilometer söder om Oravais tätort.</p> <p>Genom delgeneralplanen utreds förutsättningar att bygga en vindkraftspark med högst 6 vindkraftverk. Vindkraftverken har en total höjd om högst 300 meter och en effekt på cirka 7,2 MW. Planlägningsområdet omfattar ett cirka 640 hektar stort markområde.</p> <p>Enligt NTM-centralens beslut EPOELY/794/2022 kräver projektet inte förfarande för miljökonsekvensbedömning (MKB).</p>
Österbottens landskapsplan	<p>Planlägningsområdet ligger inom området för Österbottens landskapsplan 2040, som trädde i kraft 11.9.2020. Projektområdet berörs av beteckning för kraftledning (Toby-Hirivisuo) och riktgivande friluftsled (Vitmossen-Vörå-Kimo-Munsala-Andra sjön-Nykarleby). Norr om planlägningsområdet finns en byggd kulturmiljö av riksintresse (Oravais slagfält och Minnestodsvägen) samt ett område för fritids- och turismtjänster (Norra världsarvsporten). I närområdet finns även kulturmiljöer som är värdefulla på landskapsnivå (Kimo bruksområde och Vörå ådals kulturlandskap). Kimo bruk utgör även en byggd kulturmiljö av riksintresse.</p> <p>Österbottens förbund har gått in för en rullande planläggning och landskapsstyrelsen beslutade 28.9.2020 att påbörja uppgörandet av Österbottens landskapsplan 2050 där energiförsörjning och marktäkt är de teman som i första hand ska uppdateras. Ett planutkast hålls framlagt 27.4–31.5.2023. Målsättningen är att landskapsfullmäktige godkänner landskapsplanen i slutet av år 2024.</p>
Utlåtande	<p>Österbottens förbund tackar för möjligheten att yttra sig om programmet för deltagande och bedömning för Ölands vindkraftspark.</p>

Österbottens förbund har bekantat sig med programmet och vill lyfta fram följande.

Österbottens landskapsplan 2040 redogörs väl i programmet för deltagande och bedömning. I planhandlingarna skulle det också vara viktigt att lyfta fram Österbottens landskapsplan 2050.

Utbyggnad av vindkraft som är av regional betydelse styrs av landskapsplanen. I Österbottens landskapsplan 2040 är gränsen för en regionalt betydande vindkraftspark 10 kraftverk. Därmed behöver Ölands vindkraftsprojekt inte vara anvisad i landskapsplanen.

I samband med planprocessen för utarbetande av Österbottens landskapsplan 2050 har gränsen för ett regionalt betydande vindkraftsområde ändrats till 7 kraftverk enligt landskapsstyrelsen beslut 12.12.2022. Då Österbottens landskapsplan 2050 träder i kraft innebär det att vindkraftsprojekt med 7 vindkraftverk bör finnas anvisade i landskapsplanen. Österbottens förbund konstaterar att Ölands vindkraftsprojekt omfattar högst 6 vindkraftverk och således inte berörs av ändringen.

Österbottens förbund anser att de konsekvenser som Ölands vindkraftspark inklusive elöverföringen medför för områdesvändningen som finns anvisad i landskapsplanen bör utredas och beaktas, så att delgeneralplanen inte försvårar genomförandet av landskapsplanen.

I planeringsområdets närhet finns nationellt och landskapsmässigt värdefulla landskapsområden samt byggda kulturmiljöer av riksintresse där de värden som hänförs till kulturmiljön bör tryggas. Enligt statsrådets beslut om nationellt värdefulla landskapsområden (VAMA 2021), som trädde i kraft 1.3.2022, utgör Kimo ådals odlingslandskap ett nationellt värdefullt landskapsområde. Den nya avgränsningen för Kimo ådals odlingslandskap framkommer i utkastet till Österbottens landskapsplan 2050.

I planeringsområdets närhet finns ett flertal vindkraftsområden som antingen är under planering, uppbyggnad eller i drift. Vid den fortsatta planeringen är det viktigt att de sammantagna konsekvenser som vindkraftsverken med tillhörande elöverföring ger upphov till utreds och beaktas i tillräcklig utsträckning.

Österbottens förbund har i övrigt inget att påpeka om programmet för deltagande och bedömning för Ölands vindkraftsprojekt.

Vastine:

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan lisätään vireillä oleviin hankkeisiin laadittavana oleva Pohjanmaan maakuntakaava 2050. OAS:iin lisätään kuvaus VAMA-kohteista. OAS:iin lisätään maininta yhteisvaikutusten arvioinnista. Kaavassa ei ratkaista kaava-alueen ulkopuolista sähkösiirtoa ja sen vaikutuksia ei myöskään arvioida kaava-alueen ulkopuolisilta osilta.

6. Fingrid Oyj

Kiitämme lausuntopyynnöstä.

Fingrid Oyj on valtakunnallinen kantaverkkoyhtiö, joka vastaa Suomen sähköjärjestelmän toimivuudesta sähkömarkkinalain perusteella sille myönnetyn sähköverkkoluvan ehtojen mukaisesti. Yhtiön on hoidettava sähkömarkkinalain edellyttämät velvoitteet pitkäjänteisesti siten, että kantaverkko on käyttövarma ja siirtokyvyltään riittävä.

Kantaverkkoyhtiöllä on sähkömarkkinalaissa määritelty verkon kehittämis- ja liittämiselvöllisyys. Verkonhaltijan tulee pyynnöstä ja kohtuullista korvausta vastaan liittää verkkoonsa tekniset vaatimukset täyttävät sähkökäyttöpaikat ja sähköntuotantolaitokset toiminta-alueellaan.

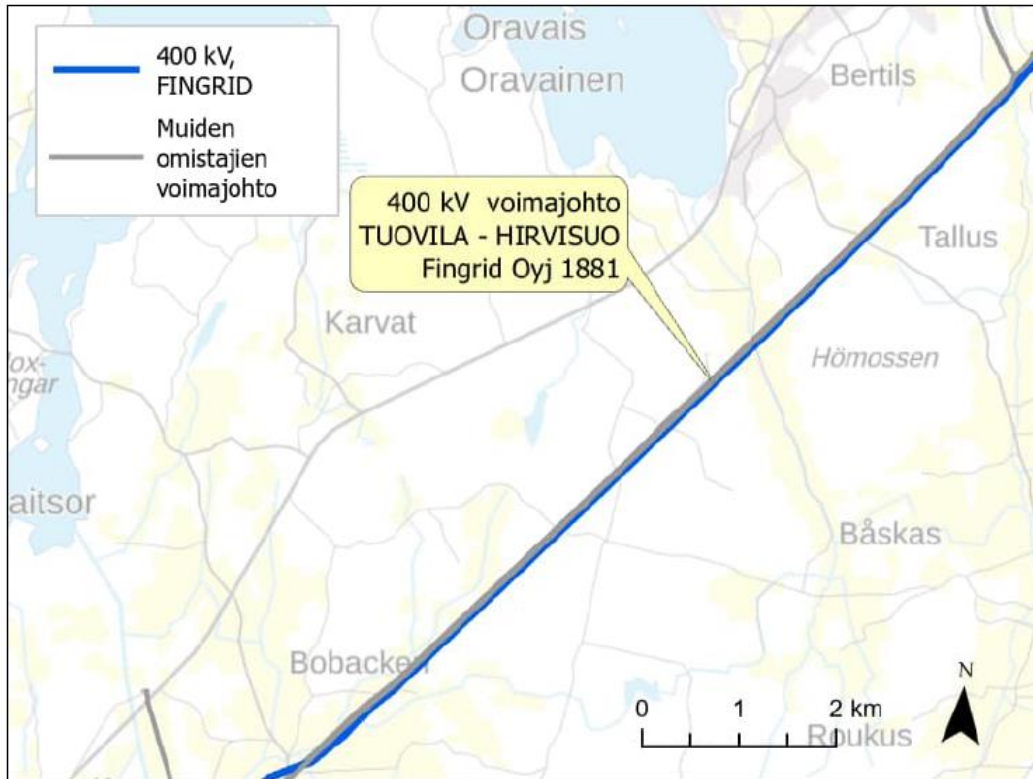
Kantaverkkoliityntöjen tulee täyttää tekniset vaatimukset, jotka on esitetty Fingridin yleisissä liittämisehdoissa (YLE). Liittämisehtoja noudattamalla varmistetaan järjestelmien tekninen yhteensopivuus. Niissä myös määritellään sopimuspuolten liityntää koskevat oikeudet ja velvollisuudet. Yleisten liittämisehtojen lisäksi voimalaitosten tulee täyttää Fingridin järjestelmätekniiset vaatimukset (VJV). Asiakas huolehtii omaan sähköverkkoon suoraan tai välillisesti liittyvien osapuolien kanssa siitä, että myös niiden sähköverkot ja niihin liittyvät laitteistot täyttävät kantaverkkoa koskevat liittämisehdot ja järjestelmätekniiset vaatimukset.

Kustakin liittynnästä sovitaan erillisellä liittämissopimuksella tapauskohtaisesti.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa ei ollut mainintaa tai kuvausta tuulivoima-alueen liityntäratkaisusta. Tuulipuistojen verkkoliityntä ja liittämisjohdot kuuluvat olennaisena osana tuulivoimapuistoon ja sen toteuttamismahdollisuuksiin. Näin ollen niitä tulee tarkastella riittävästi kaavoituksessa. Hankkeesta vastaavan pitäisi olla yhteydessä Fingridiin verkkoliityntän suunnittelussa.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan olisi kaivannut tarkempaa karttaa. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan kuvan 3 pohjalta on havaittavissa, että tuulivoima-alue sivuaa Fingridin 400 kV voimajohtoa Tuovila-Hirvisuo. Meiltä saa tarvittaessa voimajohdon lunastuksesta tietoa kaavoitusta varten (esim. poikkileikkauskuva).

Fingrid Oyj:n kanta on, että tuulivoimalat tulee sijoittaa vähintään 1,5 x tuulivoimalan maksimikorkeuden (maksimikorkeus = napakorkeus + lavan pituus) määrittämän etäisyyden päähän johtoalueen ulkoreunasta mitattuna. Pyydämme huolehtimaan tästä etäisyydestä kaavan laadinnassa.



Kuva 1. Fingridin 400 kV voimajohto Tuovila-Hirvisuo.

Voimajohtoalueelle tai sen läheisyyteen sijoittuvasta rakentamisesta tulee pyytää Fingridistä erillinen risteämälausunto. Risteämä voi olla esimerkiksi tie, katu, rakennelma tai rakennus, joka sijoittuu voimajohdon läheisyyteen. Risteämälausunnossa esitetään kaavalausuntoa yksityiskohtaisemmin ne seikat ja turvallisuusnäkökohdat, jotka hankkeen suunnittelijan ja toteuttajan on voimajohdon kannalta otettava huomioon. Pyydämme toimittamaan lausuntopyynnön ensisijaisesti verkkosivun kautta www.fingrid.fi/kantaverkko/maankaytto-ja-ymparisto/luvat-ja-lausunnot tai tarvittaessa sähköpostilla risteamalausunnot@fingrid.fi.

Pyydämme lähettämään meille tietoa hankkeen etenemisestä. Tätä asiaa Fingrid Oyj:ssä hoitaa Mika Penttilä puh. 030 395 5230.

Vastine:

Kaavoituksen aikana ollaan yhteydessä Fingridiin. Merkitään tiedoksi.

7. Fintraffic Lennonvarmistus Oy

Fintrafficin lennonvarmistus antaa ilmailulain 158 § mukaisia lausuntoja lentoesteistä lentoesteluvan hakemista varten. Lausunnossa otetaan kantaa kohteen mahdollisiin vaikutuksiin lentoturvallisuuteen sekä lentoliikenteen sujuvuuteen ja tarvittaessa rajoitetaan kohteen maksimikorkeutta.

Lentoliikenteen sujuvuuden arvioinnissa Fintrafficin lennonvarmistus käyttää yhteistyössä Liikenne- ja viestintäministeriön sekä Liikenne- ja viestintävirasto Traficom:n kanssa sovittuja lausuntoperiaatteita ja tarvittaessa rajoittaa esteiden korkeuksia niiden mukaisesti. ArcGIS -muotoinen paikkatietoaineisto lentoesterajoituksista on ladattavissa Fintrafficin verkkosivustolta osoitteesta

[Lentoesteet paikkatietoaineistona | Fintraffic](#)

Tätä aineistoa käyttämällä voi suunnittelija jo etukäteen arvioida kohteelleen mahdollisesti kohdistuvia korkeusrajoituksia.

Vastine:
Merkitään tiedoksi.

8. Puolustusvoimat, 2. logistiikkarykmentti

DELGENERALPLAN FÖR ÖLANDS VINDKRAFTSPARK - PROGRAM FÖR DELTAGANDE OCH BEDÖMNING, VÖRÅ KOMMUN

Vörå kommun har meddelat att programmet för deltagande och bedömning (PDB) över delgeneralplan för Ölands vindkraftspark är påseende och att åsikter kan lämnas (ref 1).

Syftet med delgeneralplanen är att möjliggöra byggandet av 6 vindkraftverk i Vörå kommun. Enligt program för deltagande och bedömning vindkraftverkens maximalt totalhöjd är 300 meter.

Generellt om Försvarmaktens utlåtanden gällande vindkraftsverk

Försvarmakten ger separata utlåtanden om områdesplanering och om vindkraftsprojektets godkännande. Logistikregementena ger utlåtanden om planläggning och miljökonsekvensbedömning. Utlåtanden om sensorpåverkan och Försvarmaktens godkännande ges av Huvudstabens operativa avdelning.

Försvarmaktens utlåtande om PDB

Försvarmakten är deltagande och ger utlåtanden under planprojektet.

I planeringen av områdesanvändningen ska man ta hänsyn till försvarets utvecklingsbehov och verksamhetsförutsättningarna enligt Marknävändnings- och bygglag 4 a §.

Vindkraftverk i allmänhet kan inverka på försvarmaktens sensorsystem som används i territorialövervakningen. Detta kan få betydande konsekvenser för försvarmaktens lagstadgade territorialövervakning (lag om Försvarmakten 551/2007, territorialövervakningslagen 755/2000 och luffartslagen 1194/2009). Bedömning av vindkraftverks påverknin till försvarmaktens verksamhet borde baseras på Huvudstabens operativa avdelningens utlåtande.

Innan delgeneralplanen godkänns projektet kräver ett positivt utlåtande av Huvudstaben. Om vindkraftverkens höjd ökar mer än 10 meter, antalet kraftverk ökar eller placering förändras mer än 100 meter, måste ett utlåtande begäras på nytt.

Kontaktuppgifter

De regionala kontaktpersonerna gällande planläggning och marknävändning är fastighetschef DI Maiju Kiviluoma maiju.kiviluoma@mil.fi, tfn. 0299 572 263 och fastighetstekniker RKM Kai Hyytiäinen kai.hyytiainen@mil.fi, tfn. 0299 572 264.

Begäran om utlåtanden och möteskallelser ska skickas till registratorkontoret per e-post kirjaamo.2logr@mil.fi eller till 2. Logistikregementet Staben (2LOGRE), PB 1000, 20811 Åbo.

Vastine:

Osayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan lisätään: vaikutukset ilmailuturvallisuuteen, tutkien toimintaan ja viestintäyhteyksiin. Puolustusvoimat on osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa tunnistettu osallinen. Hankkeelle haetaan hyväksyttävyytyslause. Lausunnossa esitetyt muut asiat otetaan huomioon kaavaprosessissa ja kaava-aineistossa.

9. Pohjanmaan pelastuslaitos (Österbottens räddningsverk)

Ölands vindkraftspark - Program för deltagande och bedömning

Vörå kommun begär utlåtande på handlingar gällande program för deltagande och bedömning för Ölands vindkraftspark. Jag har via anvisad länk bekantat mig med materialet och konstaterar som Österbottens räddningsverks utlåtande följande:

1. Räddningsverket påpekar viktigheten med en projektspecifik riskanalys gällande iskast, brandrisker och olycksrisker med därpå tillhörande utredning (brandteknisk-/säkerhetsteknisk utredning) eftersom planen efter godkännande kan, baserat på MBL § 77 användas som grund för beviljande av bygglov. I utredningen bör det framgå hur de i riskanalysen nämnda riskerna hanteras, så att man kan bedöma om de i bygglovet presenterade skyddsåtgärderna är tillräckliga i samband med att bygglov beviljas.

2. Enligt räddningsverkets vetskap innehåller kraftverk olika och relativt stora mängder kemikalier som kan vara skadligt för miljön.

På grund av planens omfattning finns det skäl att senast i bygglovsskedet reda ut om verksamhetsidkaren är skyldig att göra en anmälan till räddningsmyndigheten om liten industriell användning och lagring av farliga kemikalier enligt lagen om säkerhet vid hantering av farliga kemikalier och explosiva varor 390/2005. (390/2005).

3. Räddningsmyndigheten påminner om att räddningsverket inte har möjlighet att släcka en eventuell brand i vindkraftverk. Detta medför att ägaren och verksamhetsidkaren för egen del är ansvarig att på området förebygga olyckor och minska följderna av en eventuell olycka genom att med egen beredskap ansvara för säkerheten i vindkraftsparken.

Räddningsverket påminner om att den egna beredskapen även skall beaktas då kraftverkens säkerhetsteknik planeras. (379/2011 14 §, 82 §)

4. Enligt räddningsverkets vetskap ställs det på grund av den egna beredskapen höga krav på säkerhetstekniken i ett vindkraftverk, och räddningsverket anser att säkerhetstekniken i kraftverket och på området bör specificeras i planprocessen. Som allmän grund kan användas Finansiäla - "Tuulivoimalan vahingontorjunta Turvallisuusohje 2017", där anvisningar om bland annat brandlarm, släckningsanläggning och primärläckningsutrustning nämns.

5. Det finns risk för isbildning på vindkraftverken.

Enligt den information som räddningsmyndigheterna innehar framkommer fall där is slungats upp till 500 m från vindkraftverket. Utöver problematiken med isbildning finns det även risk för brand. Vid bränder har konstaterats att delar från kraftverket slungats upp till 500 m från vindkraftverket.

Räddningsmyndigheten anser därför att inga byggnader, friluftsleder eller övriga allmänna vistelseområden bör finnas närmare än 600 m från kraftverken.

6. För kraftverksområdet i helhet bör uppgöras en räddningsplan. (379/2011 15 §)

7. För projektet skall uppgöras ett objektskort enligt räddningsverkets anvisningar.

<https://osterbottensvalfard.fi/vara-tjanster/raddningsverket/raddningsverksamhet/objektskort/>
(379/2011 9 §, 14 §)

Vastine:

Osayleiskaavoituksessa huomioidaan viranomaisohjeissa annetut turvaetäisyydet. Esitys turvaetäisyydestä otetaan huomioon kaavaprosessissa. Muilta osin merkitään tiedoksi.

10. Luonnonvarakeskus Luke

Luonnonvarakeskuksella ei ole lausuttavaa asiasta.

Luonnonvarakeskus lausuu kaavaselostuksesta.

Vastine:
Merkitään tiedoksi

11. Länsirannikon ympäristöyksikkö

Planläggingssektionen i Vörå anholder om utlåtande om PDB angående delgeneralplan för Ölands vindkraftspark.

Utlåtande skall lämnas in senast 2.6.2023 och ges som ett tjänstemannautlåtande.

Företaget Ölands Vind planerar en vindkraftspark i Vörå kommun, cirka 13 km nordost om Vörå kommuncentrum och cirka 2 km väster om byn Kimo. I samband med planläggningen undersöks möjligheten att bygga 6 vindkraftverk med en total höjd på 300 meter och en nominell effekt på 7.2 MW per vindkraftverk.

Utlåtande

Väsentligt är att avgränsningen och omfattningen av kraftverksområdet samt placeringen av de enskilda vindkraftverken planeras väl så att olika slag av negativa konsekvenser för bosättning, landskap, rekreation, miljö och natur minimeras.

Placeringen av kraftverken får inte vara sådan att riktvärden för utomhusbuller från vindkraftverk överskrids.

Ljus- och skugg effekter från vindkraftverken får förekomma under så kort tid av året, att inga oskäligen olägenheter uppstår vid de störda objekten i omgivningen. Gränsvärdet 8 h/år har använts av Västkustens miljöenhet.

Bullermätningar bör även utföras efter bygget av kraftverken för att garantera att modelleringarna stämmer.

Innanför projektområdet går en fridluftsled och eftersom fallande is från rotorbladen kan förekomma vintertid skall varnings skyltar/system uppsättas och inga vindkraftverk planeras nära skidspår.

Angående el-överföringen bör jordkabel prioriteras.

Vastine:
Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa on esitetty laadittavat selvitykset, joihin kuuluvat mm. näkemäalueanalyysi ja havainnekuvat sekä melu- ja välkemallinnus. Viranomaisten edellyttämät turvaetäisyydet otetaan huomioon kaavaprosessissa. Osayleiskaavassa ratkaistaan kaava-alueen sisäinen sähkönsiirto. Muilta osin merkitään tiedoksi.

12. Suomen Erillisverkot

Hankkeella ei ole vaikutusta Suomen Erillisverkot Oy:n Verkko-operaattoripalvelut liiketoimintaan.

Viitaten lausuntopyyntöönne 12.05.2023 koskien Ölandin tuulivoimahanketta Vöyrissä. Hankkeella ei ole vaikutusta Suomen Erillisverkot Oy:n Verkko-operaattoripalvelut liiketoimintaan.

Vastine:

Merkitään tiedoksi.

13. Tekninen lautakunta (Tekniska nämnden)

Vindkraftsbolaget Ölands Vind Ab ämnar uppföra en vindkraftspark i Vörå. Planläggningssektionen har via ett separat beslut godkänt att ett planläggningsavtal som stipulerar kostnadsansvaret i projektet sluts. Ölands Vind Ab har anlitat FCG design och planering Ab som planläggningskonsult. Den planerade vindkraftsparken omfattar högst 6 st. vindkraftverk med en totalhöjd på max. 300 meter och en enhetseffekt om ca 6 MW vardera.

Behovet av miljökonsekvensbedömning kommer att avgöras genom ett skilt beslut av NTM-centralen.

Dåvarande utvecklings- och planläggningssektionen beslöt 04.03.2021 att godkänna att Ölands Vind Ab inledde utredningsarbeten inför uppgörande av en delgeneralplan för Ölands vindkraftsområde. Placeringen i Ölandsområdet i skogarna mellan Karvsor och Kimo byar och likaså turbinantalet står oförändrat men utgångspunkten är nu att vindkraftverken skulle få enhetseffekten 7,2 MW. Då det eftersträvade antalet kraftverk är sex, innebär det att projekts totalkapacitet blir högst 43,2 MW. Enligt definitionen i lag om förfarande vid miljökonsekvensbedömning räknas ett vindkraftsprojekt ha sådana betydande miljökonsekvenser som kräver MKB-förfarande om vindkraftverken är minst 10 till antalet eller om totala projektkapaciteten överstiger 45 MW. I det här fallet underskreds båda gränstalen men det behövdes ändå ett avgörande från NTM-centralen att projektet inte med övriga befintliga projekt inräknade förorsakar sammantagna konsekvenser av sådan omfattning att MKB-förfarande krävs. NTM-centralen avgjorde ärendet om behovsprövning i sitt beslut EPOELY/ 794/2022 från 11.08.2022 och konstaterade att det sett till projektets omfattning, läge, karaktär och slutsatser från bakgrundsutredningar inte finns sådana omständigheter som fodrar ett MKB-förfarande.

Härefter har Ölands Vind genom planläggningskonsult FCG sammanställt och överlämnat ett program för deltagande och bedömning (PDB) till kommunen den 10.03.2023. Syftet med programmet är att presentera planens mål, utgångspunkter, tidtabell och berörda parter samt deras möjligheter att delta i processen.

Planläggningssektionen beslöt § 4 15.03.2023 att program för deltagande och bedömning (PDB) över delgeneralplan för Ölands vindkraftspark skall framläggas till allmänt påseende i minst 30 dagar i enlighet med MBL § 63 och MBF § 30.

Tekniska direktörens förslag:

Jan Östman, jan.ostman@vora.fi, tfn 06-382 1803

Inga anmärkningar framförs mot programmet för deltagande och bedömning (PDB) över delgeneralplan för Ölands vindkraftspark

TN § 34 BESLUT:

Beslut att påpeka att nyttjanderätten till samtliga berörda vägar bör utredas och ev. ersättningar diskuteras med berörda väglag innan någon trafik inleds överhuvudtaget.

Rune Jäfs anmälde intressejäv och var utstigen under ärendets behandling.

Vastine:

Osayleiskaavalla ei ratkaista teiden käyttöoikeuskorvauskysymyksiä. Hankekehittäjä tekee tarpeelliset sopimukset maanomistajien ja tiekuntien kanssa ja sopii heidän kanssaan tuulivoimatoiminnasta johtuvista käyttöoikeuksista ja korvauksista. Merkitään tiedoksi.

14. Ilmatieteen laitos

Yritys Ölands Vind suunnittelee tuulivoimapuistoa Vöyrin kuntaan. Kaavoituksen yhteydessä tutkitaan mahdollisuutta rakentaa 6 tuulivoimalaa, joiden kokonaiskorkeus on 300 metriä ja hankealan pinta-ala on 640 hehtaaria.

Vöyrin kunta on pyytänyt Ilmatieteen laitokselta lausuntoa Ölandin tuulivoimapuiston osayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta.

Ilmatieteen laitos on perehtynyt esitykseen ja toteaa lausuntonaan seuraavaa:

Ilmatieteen laitoksella ei ole lausuttavaa Ölandin tuulivoimahankkeen osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan, koska alue on yli 20 km päässä lähimmästä laitoksen säätutkasta.

Vastine:

Merkitään tiedoksi.

Mielipiteet

1. Henkilö A

Mielipide koskien Vöyrin Ölandin tuulivoimahanketta.

Till att böra med var jag positiv till vindkraftsetableringen generellt. Nu är jag det inte längre. Jag trodde först och främst, att vi byggde ut allt detta för eget behov men nu förstår jag att vi bygger ut för att kunna exportera el till utlandet. Andra tar hem vinsten och vi får stå för miljökonsekvenserna och de är många, som sist och slutligen drabbar människan. Jag tror att ingen i Vörå eller Österbotten i stort begriper hur landskapet ser ut om fem-tio år. Personligen tror jag att detta slår hårt mot Vörå i stort. Ingen vill flytta till en kommun där, oavsett vilket håll man ser, så har man ett vindkraftverk i blickfånget. Var skall man finna ro för sina ögon och var finns naturen där jag hittar vila? Inte i Vörå i alla fall. Ta det lugnt nu. De här vindkraftverken kommer att medföra stora problem.

Vastine:
Vöyrin kunta päättää kaavan eri vaiheiden hyväksymisestä. Merkitään tiedoksi.

2. Henkilö B

Mielipide koskien Vöyrin Ölandin tuulivoimahanketta.

Vastustan tuulivoimapuiston rakentamista Ölandiin.

Rakenna Oravaisiin houkuttelee kyltti Oravaisten keskustassa. Rakentamisen sijaan olen peruskorjannut v. 1850 rakennetun talon ja säilyttänyt näin perinteistä rakennuskulttuuria Karvatin kylässä. Talossa on säilytetty vanhaa silloin kun se on ollut mahdollista, mm. ikkunat, vaikka ne eivät ole yhtä ääntä eristäviä kuten uudet. Rakentamaan kannustaminen ja nyt läheisyyteen kaavailtu tuulivoimapuisto ovat kuluttajalle, kodinrakentajalle ristiriidassa, sillä kodin rakentaminen on iso urakka ja taloudellinen investointi.

Ilmajoen kunta on tehnyt päätöksen olla rakentamatta tuulivoimaa. Tämä kyseinen kunta edellyttää kolmen kilometrin suojaetäisyyttä asutukseen, minkä vuoksi Ilmajoelta ei enää löydy tuulivoimatuotantoon soveltuvia alueita (<https://ilmajoki.fi/ajankohtaista/kunnanhallituksen-kokoustiedote-4-4-2022/>).

Liikenteen metelin ja tärinän aiheuttamista terveyshaitoista on on olemassa runsaasti tutkittua tietoa (thl.fi-ympäristöterveys-melu). Suomessa tuulivoimaloiden aiheuttamia terveyshaittoja on todettu olevan unettomuus (thl.miljöhälsa-vindkraft och buller). Välkehaitoista on tehty useita selvityksiä. Maailmalla tiedostetaan paremmin infraäänien ja maanvärähtelyn yhteisvaikutukset (Kimmo Suomi - Pirjo Keronen: Tuulivoima ja sen terveysvaikutukset). Saksassa sairaskassat ovat ottaneet käyttöön oman luokittelukoodin tuulivoimasta aiheutuille sairauksille. Siellä tuulivoimaa vastustaa tuhat kansalaisjärjestöä eikä tuulivoima kelpaa enää Saksan maaseudun asukkaille.

Kiinteistön arvon tuulivoimapuistojen läheisyydessä ovat Ruotsissa pankit todenneet arvottomiksi eikä esimerkiksi remonttilainaa ole myönnetty (sverigesradio.se/artikel/janne-och-anna-far-inget-banklan-vindkraften-satter-stopp) eivätkä kiinteistöt välttämättä mene kaupaksi. Ruotsin kuninkaallisessa teknillisessä korkeakoulussa tehdyn tutkimuksen Westlund - Wilhelmsson: The Socio-Economic Cost of Wind Turbines: A Swedish Case Study mukaan tuulivoiman läheisyys vaikuttaa laskevasti kiinteistöjen arvoon 20-40 % etäisyyden tuulivoimasta ollessa 6-8 kilometriä (<https://www.mdpi.com/2071-1050/13/12/6892>). Tutkimuksessa selvitettiin 100 000

kiinteistön arvoa kolmen vuoden ajan.

Karvatin kylä on tunnettu rauhallisesta tunnelmastaan Karvat lugnet. Tuulivoimapuisto ja Karvat lugnet eivät asetu yhteen.

Tuulivoimapuisto ei ole puisto vaan ympäristöönsä vaikuttava teollisuusalue. Se kumoo luonnon rauhoittavan vaikutuksen. Tuulivoimapuisto vaikuttaa luonnon monimuotoisuuteen ja pilaa luonnon rauhoittavan estetiikan. Paljonko tuulivoimainvestoinnit lohduttavat kuntalaista, jonka oma kulttuuri- ja perinnemaisema, yöuni ja terveys sekä kiinteistön arvo on mennyttä? (pelastetaansuomenluonto.fi - kuntalaisen näkökulma - vihreällä siirtymällä ei voi perustella maaseudun ja luonnon tuhoamista).

Vastine:

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa mainittuja selvityksiä täydennetään tarvittaessa kaavaprosessin aikana. Osallisella on MRL 62 §:n mukaan mahdollisuus osallistua kaavan valmisteluun, arvioida kaavoituksen vaikutuksia ja lausua kirjallisesti tai suullisesti mielipiteensä asiasta. Kaavoituksen aikana järjestetään yleisötilaisuuksia, joista kuulutetaan ja ilmoitetaan lehdissä sekä kunnan verkkosivuilla. Vöyrin kunta hyväksyy kaavan eri vaiheessa tuotettavat aineistot nähtäville pantavaksi ja hyväksyttäväksi. Muilta osin merkitään tiedoksi.